

Zadanie 1.7 Poszerzanie różnorodności gatunków i odmian roślin ogrodniczych na obszarach wiejskich oraz podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia roślinnych zasobów genowych.

Cel zadania: Celem zadania jest zwiększenie różnorodności genetycznej roślin poprzez upowszechnianie materiału rozmnożeniowego oraz informacji o dawnych i miejscowych odmianach gatunków roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych, ich dzikich krewniakach oraz roślinach miododajnych i innych wykorzystywanych na cele konsumpcyjne i paszowe na obszarach wiejskich. Dodatkowym celem zadania jest podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia roślinnych zasobów genowych.

1) Wytypowanie dawnych i miejscowych odmian roślin ogrodniczych w oparciu o istniejącą bazę danych i przeprowadzoną waloryzację obiektów kolekcyjnych zgromadzonych w banku genów oraz odmian mających znaczenie w rejonie ich pochodzenia dla zachowania różnorodności w celu ich reintrodukcji;

W 2015 r. w celu reintrodukcji wytypowano 10 dawnych odmian jabłoni uprawianych w sadach tradycyjnych w Dolinie Dolnej Wisły, które można wprowadzić do uprawy w tym regionie. W oparciu o istniejącą bazę danych wytypowano i przeprowadzono waloryzację 20 obiektów czosnku pospolitego i 20 obiektów szalotki, 3 obiektów pomidora, 1 obiektu fasoli w celu introdukcji w gospodarstwach.

2) Przygotowanie i nieodpłatne udostępnianie niewielkich ilości materiału rozmnożeniowego gatunków roślin warzywnych, sadowniczych i ich dzikich krewniaków wykorzystywanych na cele konsumpcyjne dla zainteresowanych podmiotów;

W 2015 roku wysłano do zainteresowanych odbiorców 1 próbę pomidora i 1 próbę fasoli, a podczas ekspedycji przekazano 8 obiektów szalotki i 5 obiektów czosnku pospolitego zainteresowanemu rolnikom. W kolekcji roślin miododajnych zebrano nasiona i przygotowano je do rozpowszechniania. W okresie jesiennym przygotowano 4800 sadzonek wierzb wczesnie kwitnących, które następnie wysłano do 40 odbiorców z terenu całej Polski.

3) Prowadzenie działań promocyjnych dotyczących wartości i możliwości wykorzystania zasobów genowych roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych (szkolenia, wykłady, warsztaty, broszury, poletka demonstracyjne i innych działań w tym zakresie);

W okresie sprawozdawczym przygotowano opisy i zdjęcia do druku folderów promujących zasoby genowe i wiedzę na temat zgromadzonych tam obiektów. Opracowano materiały dla 10 odmian jabłoni, 10 odmian gruszy, broszurę promującą zasoby genowe szalotki, wykonano planszę demonstracyjną w systemie rollup. Została ona wykorzystana do promocji zasobów genowych w czasie imprez organizowanych na terenie kraju, w których uczestniczyli wykonawcy zadania.

W 2015 roku promowano zasoby genowe roślin ogrodniczych poprzez: wykłady, wystawy, organizowanie spotkań ze stowarzyszeniami, prezentowanie obiektów zgromadzonych

w kolekcjach polowych. Ogółem podjęto 15 działań służących podnoszeniu świadomości społeczeństwa. Utworzono podstronę na www.inhort.pl, na której będą zamieszczone informacje o zasobach genowych roślin ogrodniczych.

4) Współpraca z innymi programami dotyczącymi zachowania zasobów genetycznych roślin warzywnych, sadowniczych, ozdobnych i miododajnych w rolnictwie;

W okresie sprawozdawczym współpracowano z następującymi instytucjami i stowarzyszeniami w zakresie upowszechniania i promocji zasobów genowych roślin ogrodniczych:

- ECPGR (European Cooperative Programme for Plant Genetic Resources) – współpraca w ramach grup roboczych *Malus/Pyrus*, *Prunus*, *Allium*, *Cucurbitaceae*, *Solanaceae*, *Umbelliferae*,
- Ośrodki Doradztwa Rolniczego – współpraca w zakresie odmianoznawstwa i upraw ekologicznych i propagowania możliwości wykorzystania roślin miododajnych wysiewanych na gruntach przeznaczonych do zazieleniania
- Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu – upowszechnianie dawnych odmian drzew owocowych (jabłoń, grusza, śliwa, wiśnia) poprzez prowadzenie tradycyjnego sadu dworskiego
- Muzeum w Radziejowicach – upowszechnianie dawnych odmian jabłoni poprzez założenie i prowadzenie alei jabłoniowej
- Pracownia Roślin Rekultywacyjnych Krajowego Centrum Roślinnych Zasobów Genowych IHAR w Sandomierzu – próby wprowadzenia roślin miododajnych na zdewastowane grunty pokopalniane
- Mazowiecki Zespół Parków Krajobrazowych, Koziński Park Krajobrazowy – akcja promocyjna na rzecz bioróżnorodności
- Lokalne stowarzyszenia – promocja zasobów genowych *Allium*
- Indywidualni odbiorcy - Związki i Koła Pszczelarzy, gospodarstwa rolne oraz pszczelarze i działkowcy z obszaru całej Polski